

YTY-työt Lapissa vuonna 2006

Raportti

Ville Salmela

YTY-työt Lapissa vuonna 2006

Raportti

Ville Salmela

LAPIN
YMPÄRISTÖKESKUS

LAPIN YMPÄRISTÖKESKUKSEN RAPORTTEJA 1 | 2007
Lapin ympäristökeskus

Taitto: Kyllikki Koskela

Kansikuva: Olkkajärven ulkoilureitin kulkusiltaa (Kuva Arto Puhakka)

Julkaisu on saatavana myös internetistä:
www.ymparisto.fi/lap

Helsingin yliopistopaino, Helsinki 2007

ISBN 978-952-11-2592-8 (nid.)

ISBN 978-952-11-2593-5 (PDF)

ISSN 1796-1971 (pain.)

ISSN 1796-198X (verkkokj.)

LUKIJALLE

Tämä raportti kertoo ns. YTY-töistä, joita on tehty tähän mennessä kolmenatoista perättäisenä vuotena.

Ympäristökeskus yhdessä muiden yhteistyöosapuolten avulla on voinut tarjota viime vuonna työpaikan enimmillään 213 henkilölle.

Vaikka YTY-työsuhteista ei voida tehdä pysyviä, ne vaikuttavat selkeästi kylien elinvoimaisuuteen ja asuttuna säilymiseen. Järkeviä töitä on tarjolla koko Lapin läänin alueella. Työskentely oman asuinympäristön parantamiseksi pitää työmotivaation ja -moraalin korkealla. YTY-töissä työn jälki näkyy välittömästi. Erityisesti vanhan rakennuskannan kunnostuksissa pääsee opettelemaan perinteisiä työtapoja ja käden taitoja. YTY-työt nostavat kylien omatoimista talkootoimintaa ja tervettä kotiseutuylpeyttä. Osaltaan YTY-työt ovat tuoneet lisää tunnettavuutta ympäristöhallinnolle ja YTY-työt ovat lisänneet myös ympäristöhallinnon yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Ilman yhteistyöosapuolia YTY-töiden toiminta ei olisi mahdollista. Merkittävänä yhteistyöosapuolena YTY-töissä ovat työvoimatoimistot ja alueiden kunnat. Kunnat myöntävät työvoimahallinnon lisäksi vuosittain varoja kattamaan YTY-töistä aiheutuvia oheiskuluja (mm. päivärahat, matkakorvaukset). Muut yhteistyökumppanit kustantavat kohteidensa kone- ja materiaalikulut.

Haluan kiittää kaikkia YTY-töissä mukana olleita hyvästä yhteistyöstä.

Miikka Halonen
Suunnittelupäällikkö
Lapin ympäristökeskus

SISÄLLYS

1 Johdanto	5
2 YTY-työt Lapissa	6
2.1 Töiden organisointi	6
2.2 Työvoima	6
2.3 Rahoitus ja yhteistyötahot	7
2.4 Työkohteet	7
3 YTY-työvuosi 2006	8
3.1 YTY-töiden työvoima ja työllistämisaikutus	8
3.2 YTY-töiden kustannukset	10
3.2.1 Palkkauskulut	10
3.2.2 Oheiskulut	10
3.2.3 Työllistämivuoden kustannukset	10
3.3 Vuoden 2006 työkohteet	10
3.3.1 Vesistöjen hoito	11
3.3.2 Kulttuuriympäristön hoito	12
3.3.3 Ulkoilu ja virkistyskäyttö	13
3.3.4 Jätehuolto	15
3.3.5 Luonnonsuojelu	15
3.4 Vuoden 2006 työkohteiden esimerkkejä	16
3.4.1 Kuikkalinnan kodan kunnostus Pelkosenniemiellä	16
3.4.2 Ruuhijärven kylätoimikunnalle tehty työ Pellossa	16
3.4.3 "Hoida ja kunnosta kotijärvesi -projekti" Enontekiöllä	17
3.4.4 Olkkajärven ulkoilureitin rakentaminen Rovaniemiellä	19
4 YTY-työt Lapissa vuosina 1995–2006	21
4.1 YTY-töiden työllistämisaikutukset	21
4.2 YTY-töiden kustannukset	22
4.3 Työkohteet	23
5 Yhteenveto	24
Liitteet	25
Liite 1: YTY-töiden kustannuksia (euroa) Lapissa vuonna 2006	25
Liite 2: YTY-seurannassa käytössä olevat työajat ja tarkenteet	26
Liite 3: Vuonna 2006 tehty YTY-työt työajajittain ja tarkenneittain	28
Liite 4: YTY-töiden kustannuksia (euroa) Lapissa vuosina 1995–2006	29
Kuvailulehti	30
Sisdoallosiidu	31

1 Johdanto

Ympäristönsuojelua ja -hoitoa edistäviä työllistämistöitä eli ns. YTY-töitä on toteutettu Lapissa vuodesta 1994 lähtien. Toiminta perustuu ympäristöministeriön asettaman työryhmän mietintöön (30.5.1993). YTY-töillä voidaan vaikuttaa erityisesti syrjäseutujen työllisyystilanteeseen sekä ympäristön laatuun. Töiden toteuttamisessa työministeriön, ympäristöministeriön ja kuntien rahoituspäätöksillä on keskeinen merkitys.

Lapissa YTY-töiden pääorganisoijana toimii ympäristökeskus, joka toteuttaa Lapin TE-keskuksen ja muiden yhteistyökumppanien myöntämin varoin vesistöjen ja kulttuuriympäristön hoitoon, ulkoiluun ja virkistyskäyttöön, jätehuoltoon sekä luonnonsuojeluun liittyviä töitä. Työkohteet valitaan yhteistyössä kuntien ja työviranomaisten kanssa. Kohteiden valintaan vaikuttavat niiden yleishyödyllisyys sekä positiiviset vaikutukset alueen ympäristöön ja elinkeinoelämään.

YTY-työt on koettu erittäin käyttökelpoiseksi työllistämismuodoksi Lapin syrjäisillä, työttömyyden vaivaamilla alueilla. Lapin ympäristökeskus on työllistänyt YTY-töiden kautta 5 760 pitkäaikaistyötöntä. Töiden työllistämisaikutus on ollut yhteensä 2 136 henkilötyövuotta ja kokonaiskulut vähän vajaa 51 miljoonaa euroa. YTY-töillä luodaan määräaikaista työpaikkoja, jotka vaikuttavat pysyvien työpaikkojen syntymiseen. Työllistamisestä aiheutuvien taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten lisäksi YTY-töillä on selkeä positiivinen merkitys kylien elinvoimaisuuteen ja asuttuna säilymiseen, alueiden käyttökelpoisuuteen sekä ympäristön viihtyisyyteen. Tämä osaltaan parantaa alueiden matkailuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia.

Rovaniemellä 24.1.2007
Ville Salmela

2 YTY-työt Lapissa

2.1

Töiden organisointi

Lapin ympäristökeskuksessa YTY-töiden toteuttamisesta vastaa ympäristötekniikan tulosalue. Lapin lääni on jaettu kahteen alueeseen, joiden vetäjinä toimivat aluevastaavat vastaavat oman alueensa kuntien YTY-töistä ja työnsuunnittelijoiden toiminnasta. Aluevastaavat hoitavat yhteydenpidot kuntiin ja työvoimatoimistoihin sekä neuvottelevat YTY-töiden rahoituksesta ja työvoimasta. Työntekijöiden palkkauksesta ja työmaiden johdosta vastaavat rakentamisyksikön työmaapäälliköt.

Kuva 1.
Lapin läänin
suunnittelualueet
kunnittain.

2.2

Työvoima

Kuntiin on palkattu palkkaperusteisin työllisyysvaroin työnsuunnittelijoita, joiden tehtäviin kuuluvat mm. työkohteiden esivalmistelu yhdessä sidosryhmien kanssa, rahoituksen järjestely, lupa-asiat, uusien kohteiden kartoitus sekä töiden raportointi. Työnsuunnittelijoiden tehtävänä on lisäksi osallistua työntekijöiden valintaan sekä vastata työkohteiden työnjohdosta ja töiden organisoinnista. Työnsuunnittelijoilla on suurin vastuu oman kuntansa YTY-töistä. Eniten työllistävissä kunnissa työnsuunnittelijoilla on apunaan työnjohtaja sekä toimistotyöntekijä. Työnsuunnittelijat voivat olla palkkaperusteisella työllistämistuella palkattuna enintään kaksi vuotta ja heille pyritään järjestämään 100-prosenttinen työaika.

Työkohteisiin palkataan työvoimatoimiston palkkaperusteisella työllistämistuellä pitkäaikaistyöttömiä. Työntekijät palkataan töihin 85-prosenttisella työajalla, keskimäärin puolen vuoden mittaisiin työsuhteisiin. Työllistämisaikankohda ajoittuu pääosin kesäkuukausille, jolloin YTY-toiminta on vilkkaimmillaan.

2.3

Rahoitus ja yhteistyötahot

YTY-töiden keskeisin rahoitus muodostuu Lapin TE-keskuksen osoittamasta palkkaperusteisesta työllistämistuesta, jolla työntekijät palkataan. Työvoimatoimistot osoittavat lisäksi varoja työntekijöiden palkkaamisesta aiheutuviin oheiskustannuksiin (mm. turvavarusteet, matkakorvaukset). Toisena merkittävänä rahoittajana ovat ympäristöministeriö ja kunnat, jotka myöntävät Lapin ympäristökeskukselle varoja YTY-töiden hallinnoinnista aiheutuviin kustannuksiin.

Lapin ympäristökeskus toteuttaa YTY-töitä yhteistyössä kuntien, seurakuntien, urheiluseurojen, kylätoimikuntien, osakaskuntien, yhteismetsien, Metsähallituksen, riistanhoitoyhdistysten sekä muiden julkisten ja yksityisten tahojen kanssa. Nämä tekevät kunnissa toimiville työnsuunnittelijoille aloitteita työkohteista ja sitoutuvat samalla kustantamaan kohteiden kone- ja materiaalikulut sekä huolehtimaan kohteiden kunnossapidosta.

2.4

Työkohteet

YTY-töinä toteutetaan vesistöjen ja kulttuuriympäristön hoitoon, ulkoiluun ja virkistyskäyttöön, jätahuoltoon sekä luonnonsuojeluun liittyviä kunnostamis- ja rakentamistoimenpiteitä. Toteutettavat työkohteet valitaan yhteistyössä kuntien, työvoimatoimistojen ym. sidosryhmien kanssa. Valintojen pääkriteereinä ovat töiden yleishyödyllisyys, toteuttamismahdollisuudet henkilötyönä sekä muiden osapuolten sitoutuminen hankkeiden kustannuksiin.

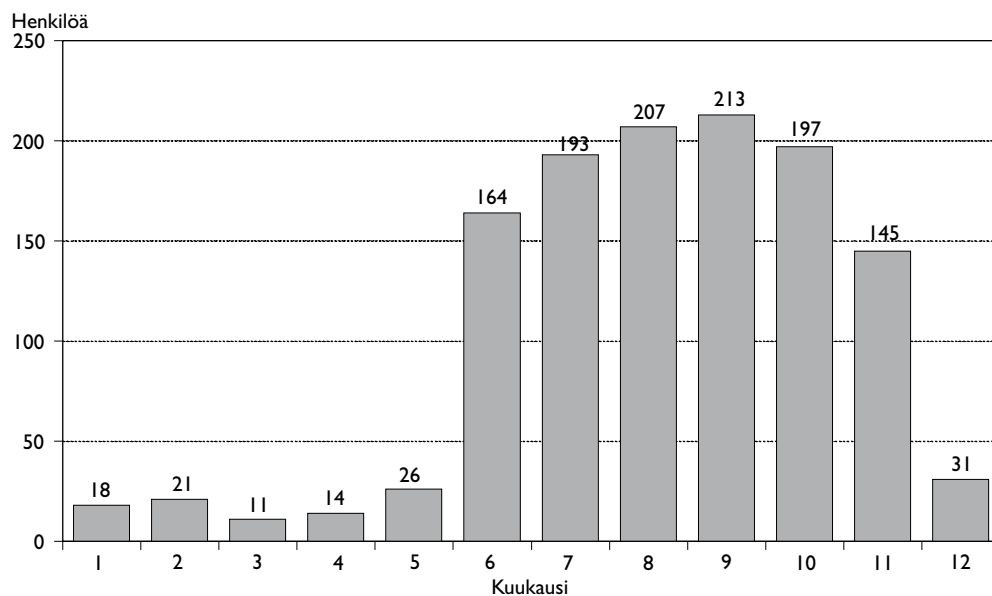
Kuva 2. Veli Koiviston aitan kunnostettu sivuseinä Ylitorniolla. (Kuva Heikki Oja)

3 YTY-työvuosi 2006

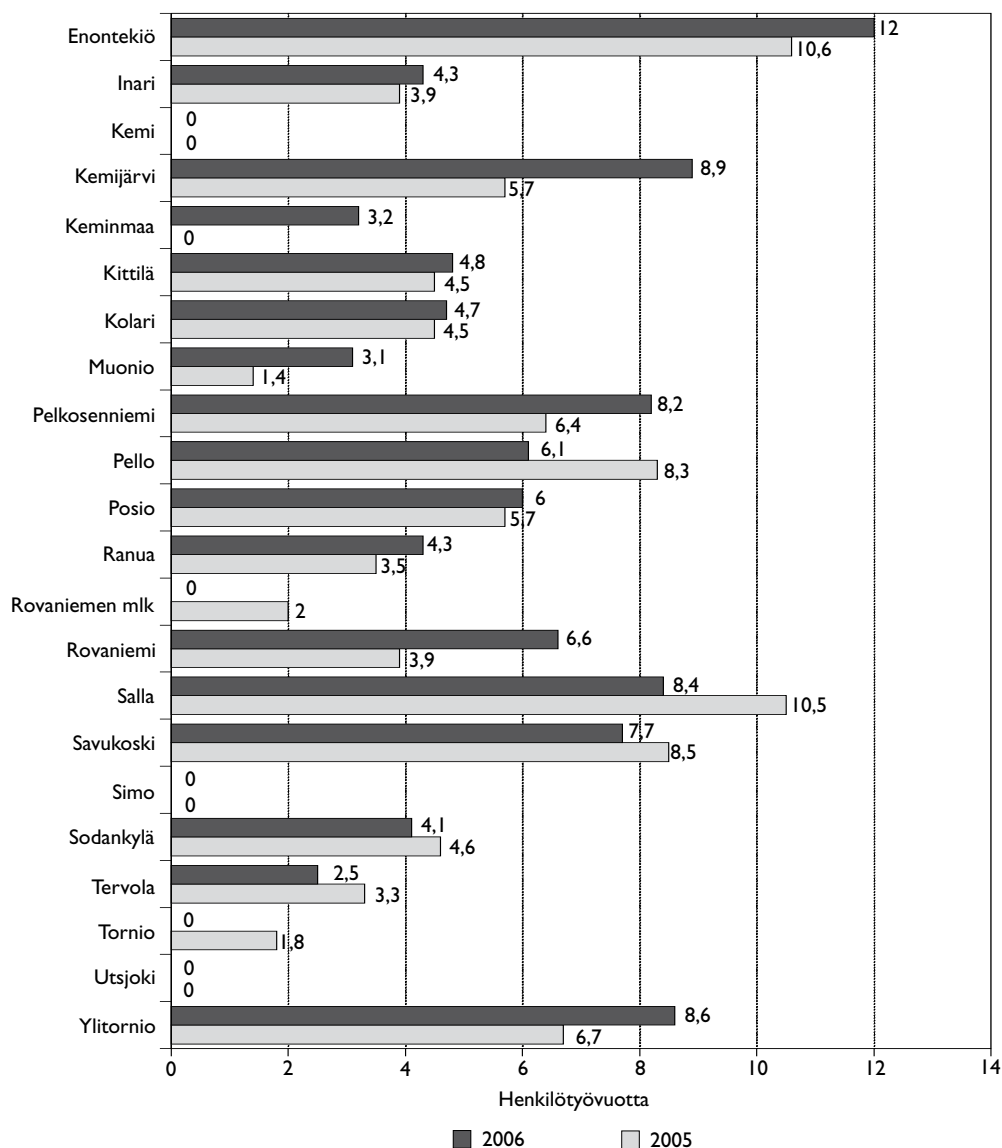
3.1

YTY-töiden työvoima ja työllistämisvaikutus

Vuosi 2006 oli jo 13. peräkkäinen ns. YTY-työvuosi Lapissa. Vuonna 2006 YTY-töitä tehtiin 17 Lapin läänin kunnassa. Utsjoella, Kemissä, Torniossa ja Simossa ei ollut YTY-toimintaa vähentyneistä määrärahoista johtuen. YTY-töiden työllistämisvaikutus kasvoi hieman viime vuoteen verrattuna huolimatta siitä, että henkilöitä oli vähemmän töissä, sillä vastaavasti työsuhteet olivat keskimäärin pidempiä edellisvuoteen verrattuna. Henkilöitä oli töissä 271 (15 työsuunnittelijaa, kolme työnjohtajaa ja 253 työntekijää), mikä on 62 vähemmän kuin vuonna 2005. Vuonna 2006 oli henkilötyövuosia 105, mikä on noin 8 % enemmän kuin vuotta aiemmin (kuvio 7). Töiden luonteesta johtuen toiminta painottui pääosin kesäaikaan vilkkaimman kuu-kauden ollessa syyskuu, jolloin töihin palkattuna oli 213 henkilöä (kuvio 1). Kuiva kesä mahdollisti työskentelyn ulkona, eikä ns. sadepäiviä tarvinnut pitää tai muitakaan täytetöitä tarvinnut sen vuoksi tehdä. Suurin työllistämisvaikutus saavutettiin Enontekiön kunnassa (kuvio 2).

Kuvio 1. YTY-työllistetyt kuukausittain vuonna 2006.

Kuvio 2. YTY-työllistetyt kunnittain vuosina 2005 ja 2006.

Työllistetyt työntekijät olivat pääasiassa rakennus- ja metsäalan pitkäaikaistyöttömiä. Keskimääräinen työsuhteen pituus oli 4,6 kuukautta 85-prosenttisella työajalla. Työnsuunnittelijat työllistettiin töihin 100-prosenttisella työajalla ja heille pyrittiin järjestämään pitempiaikainen työsopimus, mikä alkaisi noin kuukautta ennen kuin työntekijät tulisivat töihin ja päättyisi vähän myöhemmin, yleensä noin kuukautta myöhemmin, minkä kuluessa tehdään kaikki loput paperityöt sekä kuntien vuosi-raportit.

YTY-töiden oheiskustannusten minimoimiseksi ja kulkemisen helpottamiseksi työntekijät pyrittiin hankkimaan mahdollisimman läheltä työkohteita. Jokaiseen työryhmään pyrittiin saamaan eri alojen ammattiosaamista. Kokeneemmat työntekijät ohjasivat ryhmän nuorempia ja kokemattomampia jäseniä. Tällä tavoin voitiin lisätä vähäisen työkokemuksen omaavien henkilöiden ammattitaitoa ja itseluottamusta. Tarkoituksenaan ei ole ollut tehdä ns. urakkatahtia vaan tehdä työt hyvin ja kerralla kuntoon kouluttaen näin myös vähemmän kyseisiä töitä tehneitä.

YTY-töiden kustannukset

YTY-töiden kokonaiskustannukset vuonna 2006 Lapissa olivat yhteensä noin 2,91 miljoonaa euroa (liite 1). Ne muodostuivat seuraavasti:

- palkkauskulut 2,12 milj. euroa
- työntekijöihin kohdistuvat kulut 0,37 milj. euroa
- materiaali- ja konekulut 0,35 milj. euroa
- hallinnointikulut 0,07 milj. euroa

Palkkauskulut

YTY-töiden palkkauskulut katettiin pääasiassa työvoimatoimistojen myöntämistä työllisyysmäärärahoista. Kunnissa, joissa työvoimatoimistot eivät pystyneet työnsuunnittelijan kokoaikaiseen palkkaamiseen, maksoi kunta loput 15 % työnsuunnittelijan palkasta. Tämän avulla työnsuunnittelijoille saatiin järjestettyä 100-prosenttinen työaika.

Oheiskulut

YTY-töiden oheiskulut muodostuvat työntekijöihin kohdistuvista kuluista (mm. työkalu- ja matkakorvaukset sekä turvavarusteet), materiaali- ja konekuluista sekä Lapin ympäristökeskukselle maksettavista YTY-töiden hallinnointiin menevistä kuluista.

Työvoimatoimistot osallistuivat oheiskuluihin yhteensä 347 706 €:lla, joka muodostui pääasiassa työntekijöihin kohdistuvista kuluista. Kunnat osallistuivat oheiskuluihin yhteensä 279 123 €:lla, mikä palautui takaisin kunnille YTY-töistä saadun laskennallisen kunnallisveron muodossa. Kuntien maksamat oheiskulut muodostuivat työntekijöihin kohdistuvista kuluista, materiaali- ja konekuluista sekä YTY-töiden hallinnointiin menevistä kuluista.

Muut yhteistyötahot osallistuivat oheiskuluihin 93 562 €:lla, mikä kohdistui pääasiassa työkohteiden materiaali- ja konekuluihin. Vuonna 2006 YTY-töitä tehtiin yhteistyössä kuntien, seurakuntien, kylätoimikuntien, urheiluseurojen, Metsähallituksen, Tiehallinnon, Metsäntutkimuslaitoksen sekä muiden julkisten ja yksityisten tahojen kanssa. Ympäristöministeriön määrärahoja YTY-töihin käytettiin yhteensä 23 983 €.

Työllistämivuoden kustannukset

Työllistämivuoden palkkakustannukset vuonna 2006 olivat keskimäärin henkilötyövuotta kohden 20 309 € sivukuluineen. Osa sopimuksista oli kokoaikaisia ja osa 85-prosenttisia. Oheiskuluja muodostui keskimäärin 6 861 € työvuotta kohden, josta työntekijöihin kohdistuvia oli 3 506 € sekä materiaali- ja konekuluja 3 355 €. Oheiskuluissa ei ole huomioitu YTY-töiden hallinnointikuluja (liite 1).

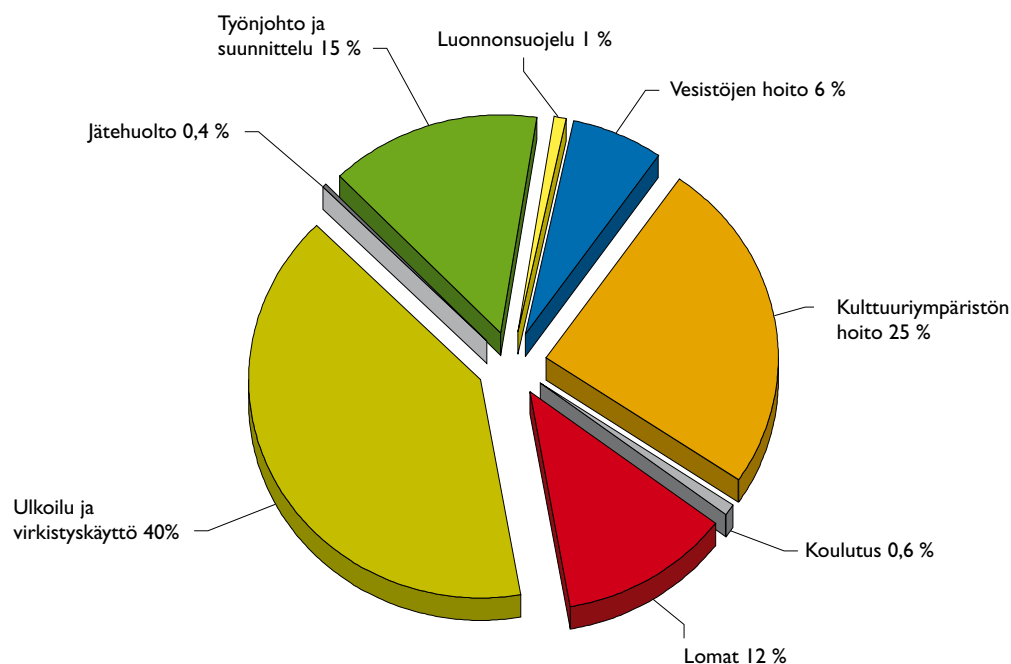
Vuoden 2006 työkohteet

Vuonna 2006 YTY-töiden pääpaino oli ulkoiluun ja virkistyskäyttöön sekä kulttuuriympäristön hoitoon liittyvissä töissä niin kuin menneinäkin vuosina (kuvio 3). Suosituimpia töitä olivat ulkoilu- ja retkeilyreitteihin liittyvien palvelurakenteiden kunnostaminen ja rakentaminen, vanhojen rakennusten kunnostukset sekä maisemanhoitorauvaukset.

Lapin ympäristökeskuksen seurantomallissa työt on jaoteltu kahdeksaan eri työläjiin, joita ovat:

- vesistöjen hoito
- kulttuuriympäristön hoito
- ulkoilu ja virkistyskäyttö
- jätehuolto
- luonnonsuojelu
- suunnittelu ja työnjohto
- koulutus
- lomat

Kaikilla työläjeillä on omat tarkenteensa, joiden suoritteita voidaan seurata (liite 2). Yhteenvedo vuonna 2006 tehdyistä töistä on esitetty liitteessä 3.

Kuvio 3.
Vuoden 2006 YTY-työt
käytetyn työajan mukaan.

3.3.1

Vesistöjen hoito

Vuonna 2006 vesistöjen hoitoon käytettiin työaika yhteensä 5,7 henkilötyövuotta. Vesistöjen hoitotöillä on tarkoitus mm. parantaa kalojen elinolosuhteita ja vesistöjen virkistyskäyttöä sekä estää järvien rehevöitymistä. Vesistöjen hoidon osalta eniten työaika käytettiin koekalastukseen. Koekalastusta suoritettiin Savukosken ja Enontekiön kunnissa. Enontekiöllä koekalastettiin kuudella eri järvellä: Muotka-, Ounas-, Liejanki-, Palo-, Pasma- ja Tuolpajärvillä sekä Peltovuomassa. Aikaa tähän käytettiin noin 2,9 htv. Saaliiksi saatiin noin 500 kg kalaa, jotka lähetettiin eteenpäin tutkittaviksi. Vesistöjen hoitoa varten aloitettiin "Hoida ja kunnosta kotijärvesi -projekti". Työt aloitettiin Palojärven syvyyskartoituksella ja vesinäytteen otolla. Myöhemmin alkoivat sitten itse koekalastukset. Projektiin sisältyi myös raivausnuottausta ja apajapaikkojen raivauksia. Toiseksi eniten aikaa käytettiin rantojen raivaukseen ja ravintoketjun kunnostukseen eli vähempiarvoisten kalojen pyyntiin. Rantoja raivattiin

Kuva 3.
Pyydettyjen kalojen
laskemista Enontekiöllä.
(Kuva Matti Rantatalo)

3,7 hehtaarin alalta ja vähempiarvoisia kaloja pyydettiin reilu 3 700 kg. Perinteiseen vesikasvuston niittoon ei käytetty vuonna 2006 enää yhtä paljon aikaa kuin menneinä vuosina, mutta niittotulokset olivat silti hyvät.

Vuoden 2006 vesistöjen hoitotyöt:

	Kohteita	Työmäärä
Koekalastus	7	500 kg
Rantojen raivaus	2	3,7 ha
Ravintoketjun kunnostus	3	3713 kg
Vesikasvuston niitto	5	217 ha
Apajapaikkojen valmistus	1	0,8 ha
Pyydysten valmistus	1	12 kpl
Muut toimenpiteet	4	

3.3.2

Kulttuuriympäristön hoito

Kulttuuriympäristön hoitotöihin käytettiin vuonna 2006 kokonaistyöaikaa toiseksi eniten, kaikkiaan 22,6 henkilötyövuotta. Näillä töillä pyritään parantamaan ja tuomaan esille arvokkaita kylämaisemia sekä lisäämään alueiden matkailullista arvoa. Eniten työaikaa kulttuuriympäristön hoidon osalta käytettiin maisemanhoitorai-
vauksiin. Tällä tavoin saatiin esimerkiksi kauniita vesistönäkymiä, harvennettua ympäristöä rumentavia tiheitä metsikköjä ja parannettua tienvarsien turvallisuutta. Maisemanhoidollisia raivaustoimenpiteitä suoritettiin kaikkiaan 437 hehtaarin alalta, 61 eri kohteessa. Raivattu määrä on lähes puolet enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Raivauksen suuri määrä näkyykin myönteisesti eri kuntien ympäristön siistiytyksenä. Toiseksi eniten työaikaa käytettiin vanhojen rakennusten kunnostamiseen. Vanhoja rakennuksia ja rakennelmia kunnostettiin yhteensä 18 kpl.

Kuva 4. Navetta ja lato Saukkojärven museon pihassa Ranualla. (Kuva Kari Saaranen)

Vuoden 2006 kulttuuriympäristön hoitotyöt:

	Kohteita	Työmäärä
Maisemaa rumentavien rakennusten purku	3	3 kpl
Maisemanhoitorauvaus	6l	437 ha
Polttopuiden sahaus / raivausjätteen haketus	7	403 m ³
Vanhojen rakennusten kunnostus	11	18 kpl
Muut toimenpiteet	5	

3.3.3

Ulkoilu ja virkistyskäyttö

Ulkoiluun ja virkistyskäyttöön liittyvät työt työllistivät eniten myös vuonna 2006. Kyseisiin töihin käytettiin työaikaa yhteensä 36,5 henkilötyövuotta, mikä on noin 41 % koko vuoden työajasta. Näiden töiden tarkoituksena on parantaa alueiden virkistyskäyttömahdollisuuksia ja tukea matkailuelinkeinon kehittymistä. Eniten aikaa käytettiin laavujen ja kotien rakentamiseen ja kunnostamiseen, kaikkiaan noin 7,3 henkilötyövuotta. Yhtenä esimerkkinä tästä on Mukkavaaran kota Savukoskella (kuva 5).

Kuva 5. Mukkavaaran ladun kota, liiteri ja wc Savukoskella. (Kuva Timo Piirilä)

Vuoden 2006 ulkoilun ja virkistyskäytön työt:

	Kohteita	Työmäärä
Laavut/kodat (rakentaminen/kunnostus)	15	19 kpl
Laiturit, telarannat, veneenlaskuluiskat	7	10 kpl
Lintutornit (rakentaminen/kunnostus)	1	1 kpl
Luontopolut (rakentaminen/kunnostus)	5	25,9 km
Nuotiopaikat (rakentaminen/kunnostus)	1	1 kpl
Opastustaulut	4	30 kpl
Opasteviitat/reittimerkit	8	3 670 kpl
Postilaatikkokatokset	2	32 kpl
Uimarannat (rakentaminen/kunnostus)	3	3 kpl
Ulkoilu- ja retkeilyreitit (rakentaminen/kunnostus)	32	887 km
Puuvajat, wc:t ym. rakenteet	8	14 kpl
Pitkospuut (rakentaminen/kunnostus)	4	1,8 km
Sillat (rakentaminen/kunnostus)	12	24 kpl
Linja-autopysäkit (rakentaminen/kunnostus)	3	23 kpl
Aidat	18	3751 m
Ampumaratojen kunnostus	1	1 kpl
Muut toimenpiteet	21	

3.3.4

Jätehuolto

Jätehuoltoon liittyviä töitä tehtiin yhteensä 0,4 henkilötyövuoden verran. Rovaniemellä siivottiin lakkautetun Mäntyvaaran kaatopaikan reuna-alueita, puistoja ja uimarantoja sekä rakennettiin roska-astioita. Sallassa kirkonkylällä sijaitseva tontti oli muuttunut kaikenlaisen romun säilytyspaikaksi, joka siivottiin Sallan kunnan kanssa.

Vuoden 2006 jätehuollon työt:

	Kohteita	Työmäärä
Jätteenkeräyspaikat	2	6 kpl
Jätteen keräys	3	3 500 kg
Muu jätehuollon työ	2	

3.3.5

Luonnonsuojelu

Luonnonsuojeluun liittyviin töihin käytettiin työaikaa 0,7 henkilötyövuotta. Kolarissa kunnostettiin mm. kalasääsken kaatumaisillaan oleva tekopesä ja harjoitettiin pienpetopyyntiä. Muoniossa jatkettiin ympäristöministeriön varoilla vuonna 2002 aloitettua Rukomasaaren tulvaniityn perinnebiotooppien hoitoa, missä käytettiin apuna lampaita. Myös Utsjoella suoritettiin perinnebiotooppien hoitoa viime vuotiin tapaan Inarin YTY-työntekijöiden toimesta.

Vuoden 2006 luonnonsuojelun työt:

	Kohteita	Työmäärä
Pesimä- ja ruokintapaikkojen rakentaminen	1	1 kpl
Perinnebiotooppien hoito	2	27 ha
Pienpetopyydykset	1	20 kpl
Muu luonnonsuojelun työ	1	

Kuva 6.
Kalasääsken tekopesän oikaisu
Ylläslompolossa Kolarissa.
(Kuva Mikko Palovaara)

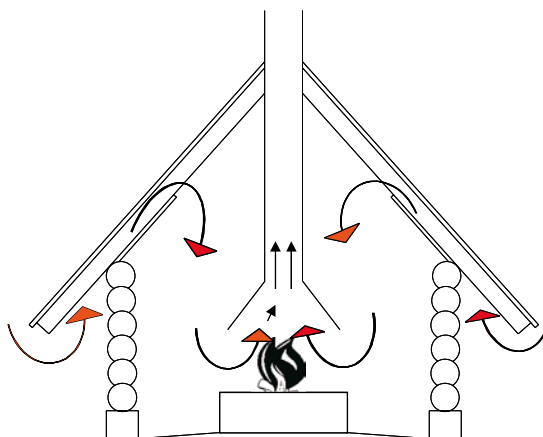
Vuoden 2006 työkohteiden esimerkkejä

Kuikkalinnan kodan kunnostus Pelkosenniellä

Vuonna 2002 Kuikkavaaraan rakennettu iso umpinainen Kuikkalinnan kota on ollut vähällä käytöllä, mihin on ollut syynä kodan tulisijan veto-ongelmat. Tulisijan hormi on vetänyt niin huonosti, että sisällä ei ole voinut oleskella. Ongelmaa on yritetty poistaa tekemällä kodan alimmaisiin hirsiiin tuuletusaukkoja sekä laskemalla huuvaava alemmas, mutta tästä huolimatta veto ei ole parantunut.

Uusi ratkaisu veto-ongelmaan keksittiin tarkastelemalla intiaanien tiipiin kaksinkertaista kattorakennetta. Ilman tulee virrata räystäään alta sisä- ja vesikaton välissä ja tulla sisälle katon puolivälistä, näin ilma lämpiää eikä pakkaudu kylmänä sisälle. Myös lattiasta häipyä vedon aiheuttama kylmyys (kuva 7).

Kuikkalinnassa tämä toteutettiin siten, että sisäkatosta poistettiin kolmelta sivulta yksi lauta. Syntyneen aukon ja räystäään väliltä poistettiin villat kahden kattotuolin välistä. Seuraavaksi räystäään alle tehtiin ilma-aukko. Nyt ilma pääsee virtaamaan vapaasti räystäään alta, sisä- ja ulkokaton välistä. Sieltä ilma tulee sisään poistetun laudan jättämästä aukosta. Kun aukko ilmankierrolle oli tehty räystäälle, kaikki muut lattian rajassa olevat aukot suljettiin. Lisäksi tulipesän alle tulevasta kolmesta putkesta suljettiin kaksi. Näillä toimenpiteillä saatiin Kuikkalinnan tulisijasta hyvin vetävä. Kaikkinensa kodan kunnostukseen meni 12 henkilötyöpäivää.

Kuva 7.
Piirros ilmavirtauksesta.
(Kuva Jyrki Peuranen)

Ruuhijärven kylätoimikunnalle tehdyt työt Pellossa

Ruuhijärven kylätoimikunnalle rakennettiin Kalavaaraan patikka- ja moottorikelkkareitti. Reitit kulkevat samalla maapohjalla noin 4 km:n matkan, jonka jälkeen patikkareitti erkane Pahtajoelle, jonne matkaa kertyy yhteensä 8 km. Moottorikelkkareitti erkane Kalavaaraan jo aiemmin rakennetulle kodalle. Opastetaulut rakennettiin raakaponttilaudasta reitistön varteen Kalavaaran kodalle ja Ruuhijärven kylälle.

Reitistö kulkee pääosin Metsähallituksen mailla, joka on antanut suostumuksen reittien rakentamiseen ja käyttöön. Kyläyhdistys maksaa vuokraa maapohjan käytöstä Metsähallitukselle. Myös muutama yksityinen henkilö on antanut suostumuksensa reitin kulkemiseen maillaan korvauksetta.

Kuva 8.
Pahtajoen ylityssilta.
(Kuva Heikki Oja)

Pahtajoelle rakennettiin Metsähallituksen omistamalle maalle kevytrakenteinen silta, jonka leveys on 1,50 m ja pituus noin 12 m. Silta tehtiin neljällä puisella niskalla ja kahdella rautaisella välikannakkeella. Sillan kansi tehtiin pyöreistä puista. Tarvittava puutavara otettiin lähimaastosta.

Ruuhijärven rannalle aikaisemmin rakennetun Ruuhirannan laavun yhteyteen tehtiin käymälä kyläyhdistyksen hankkimista pyöreistä hirsistä. Kohteet luovutettiin Ruuhijärven kylätoimikunta ry:lle.

3.4.3

”Hoida ja kunnosta kotijärvesi -projekti” Enontekiöllä

”Hoida ja kunnosta kotijärvesi -projekti” alkoi syksyllä 2005, jolloin aloitettiin yhteistyökumppaneitten kerääminen. Tavoitteena oli tehdä pilottiprojekti Enontekiöllä kalavesien kunnan selvittämiseksi ja lähitulevaisuudessa myös pyrkiä kunnostamaan niitä. Huonontuneista kalavesistä oli tullut paljon palautetta kotitarvekalastajilta.

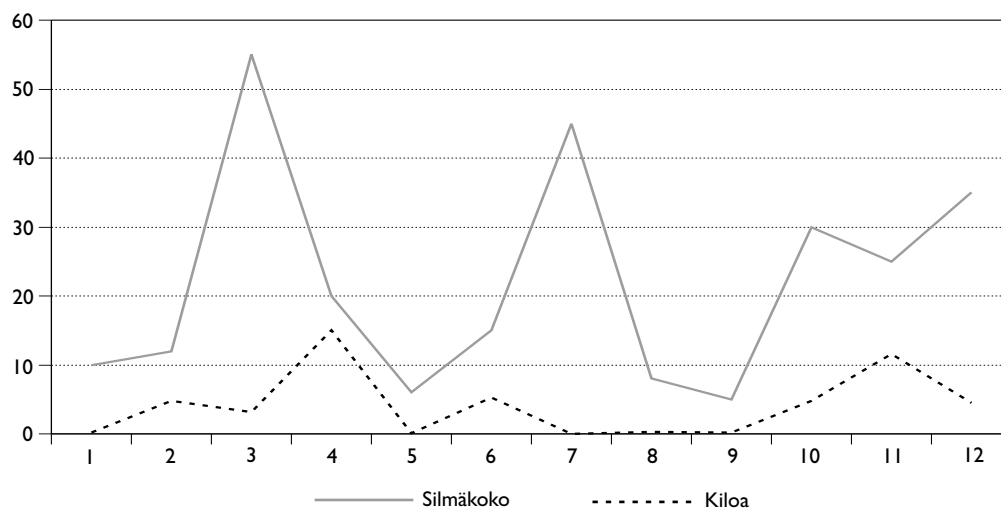
Kaikkiaan vuonna 2006 projektiin kului 45 henkilötyökuukautta ja työllisyysvaroja sekä kunnan oheisvaroja hankintoihin 77 557 euroa.

Projekti alkoi huhtikuussa 2006 Tuolpa- ja Palojärven syvyyskartoituksella sekä vesinäytteiden otolla. Kaikkiaan selvitettiin kuuden järven kunto (Pasmajärvi, Tuolpajärvi, Ounasjärvi, Muotkajärvi, Liejanki ja Palojärvi). Järvien valintaan vaikuttivat niiden suurempi merkitys kotitarvekalastuksessa sekä se, että ne sijaitsevat lähellä kyliä, joten työllisyysvaroin tehty työ on helpompi toteuttaa.

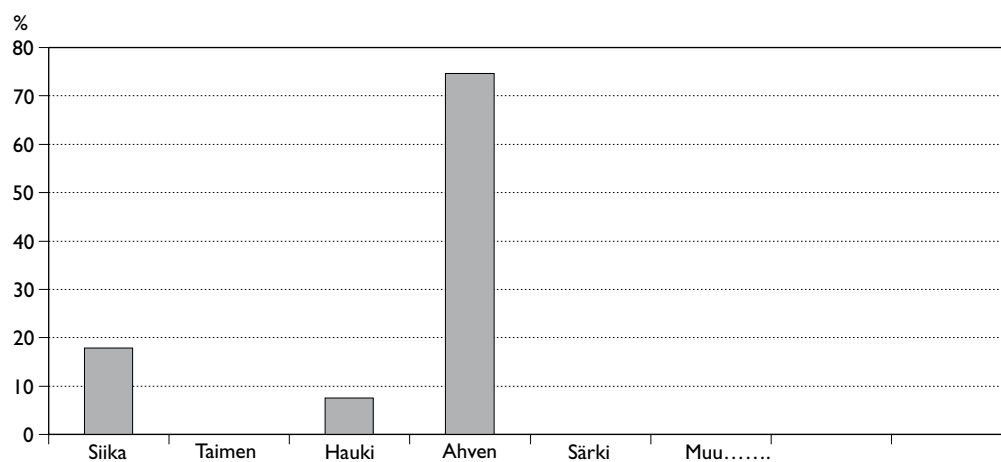
Kesällä alkoi raivausnuotto apajapaikoilla sekä rantojen raivaus. Suurimmasta osasta järviä apajapaikat merkattiin kartalle ja kolmessa järvessä myös maastoon. Nuottoausperinne on katoava osa enontekiöläistä kalastusperinnettä.

Elokuussa aloitettiin koekalastus, jota ennen järjestettiin koekalastuskoulutus. Koekalastus suoritettiin Nordic'in verkkosarjalla (1,5 x 30 m, silmäkoot: 5, 6,25, 8, 10, 12,5, 15,5, 19,5, 24, 29, 35, 43 ja 55 mm satunnaisessa järjestyksessä 2,5 m:n paneeleissa). Koekalastus kesti syyskuun alkupuolelle. Kalasaaliista koostettiin järvikohtaiset tiedot (kalalaji ja paino). Kalojen tarkemmat tutkimukset tekee opiskelijatyönä Länsi-Lapin ammatti-instituutti/kalatalousyksikkö, joka selvittää tarkemmin fysiologiset poikkeavuudet.

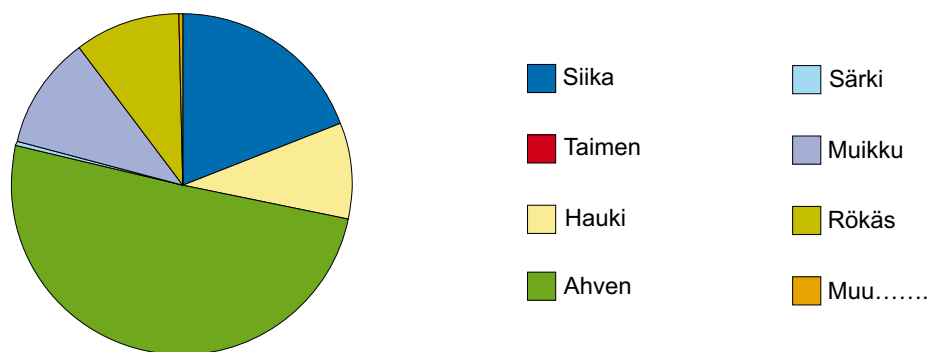
Tavoitteena on aloittaa pyydysvälineiden teko keväällä 2007 sekä jatkaa kesällä koe- ja hoitokalastusta.

Kuvio 4. Esimerkki järvikohtaisista tiedoista.

Kuvio 5. Esimerkki kalalajien jakautumisesta.

Kuvio 6. Esimerkki kalalajien suhteesta.

Kuva 9. Nordic-koeverkot ja koekalastaja. (Kuva Matti Rantatalo)

3.4.4

Olkajärven ulkoilureitin rakentaminen Rovaniemellä

Ulkoilureitin rakentaminen Olkkajärven venesatamalta Apukan tutkimusaseman Tutkijantielle oli Rovaniemen suurin yksittäinen rakennuskohde vuonna 2006. Reitti soveltuu myös liikuntarajoitteisille sen leveydestä ja helppokulkuisuudesta johtuen. Reitin kokonaispituudeksi kertyi 600 metriä. Tämän lisäksi rakennettiin pitkosreitti Tutkijantien kulkusillalta 4-tien sillan alitse Vanhalle sahalle johtavalle peltotielle. Näille pitkospuille tuli mittaa 180 metriä. Olkkajärven rannalle reitistölle tehtiin myös kaksi levähdyspaikkaa penkkeineen sekä pitkosreitin varrelle pellon viereen levähdyspaikka penkillä.

Apukassa tehtiin YTY-töitä jo kolmantena vuonna peräkkäin. Edellisinä vuosina oli tehty kunnostus- ja rakennustöitä vanhalla sahalla sekä rakennettu joen ylittävä silta ulkoilureitille.

Olkajärvi-Apukka -reitistön rakentamiseen käytettiin kesän aikana muun muassa sahattua puutavaraa 10 960 metriä, 190 tukkia ja 590 kiloa nauloja. Rovaniemen kaupunki kustansi kohteen kone- ja materiaalikulut. Työaika kului 13,4 henkilötyökuukautta.

Ulkoilureitti rakennettiin MTT Lapin tutkimisaseman omistamalle ja hallinnoimalle tilalle. Rovaniemen kaupunki otti rakennetut rakenteet hallintaansa ja vastaa niiden kunnossapidosta. Ulkoilureitti yhdistää venesataman, vanhan sahan ja rakenteilla olevan Arboretumin (puu- ja pensaspuisto). Kokonaisuus valmistuu lopullisesti kesällä 2008.

Kuva 10.
Pitkospuiden tekoa ulkoilureitille.
(Kuva Arto Puhakka)

Kuva 11.
Näkymä levähdyspaikalta
Olkajärvelle.
(Kuva Arto Puhakka)

Kuva 12.
Lepopaikka ja pitkospuita.
(Kuva Arto Puhakka)

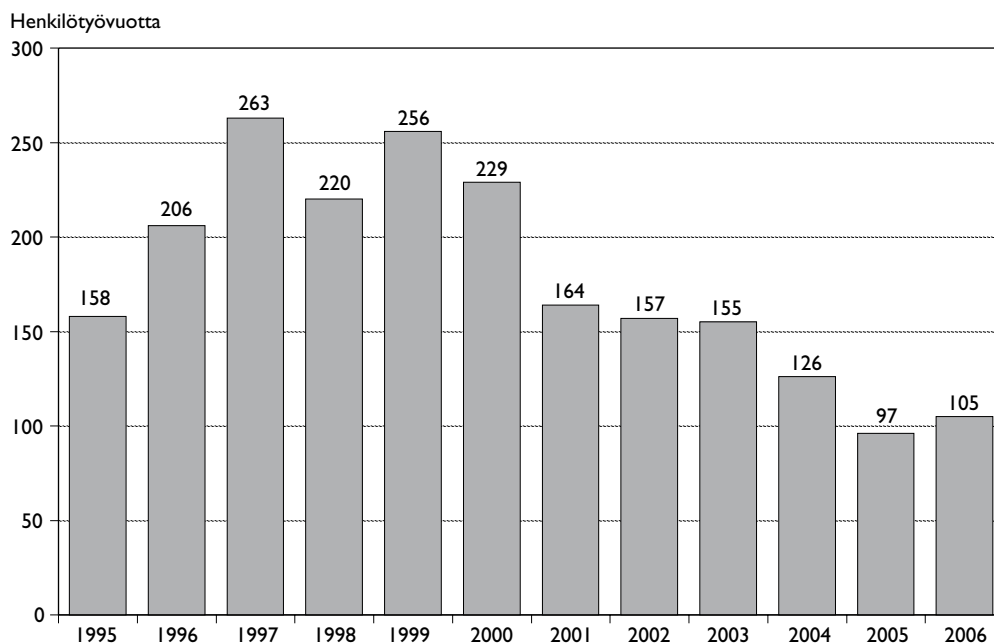

4 YTY-työt Lapissa vuosina 1995–2006

4.1

YTY-töiden työllistämisaikutukset

YTY-työt ovat olleet merkittävä työllistäjä Lapin läänin syrjäisillä, työttömyyden vaivamilla alueilla. Töiden kautta on pystytty tarjoamaan työtilaisuuksia sekä ammatitaitoisille työttömille että monille koulutus-, työhistoria- tai muun taustan vuoksi vaikeasti työllistettäville. Se onkin avannut monille ainoan tien takaisin työelämän pariin. Vuosien 1995–2006 aikana YTY-työt ovat työllistäneet 5 760 henkilöä työllistämisaikutuksen ollessa 2 136 henkilötyövuotta (liite 4).

Kuvio 7. YTY-töiden työllistämisaikutus henkilötyövuosina 1995–2006.

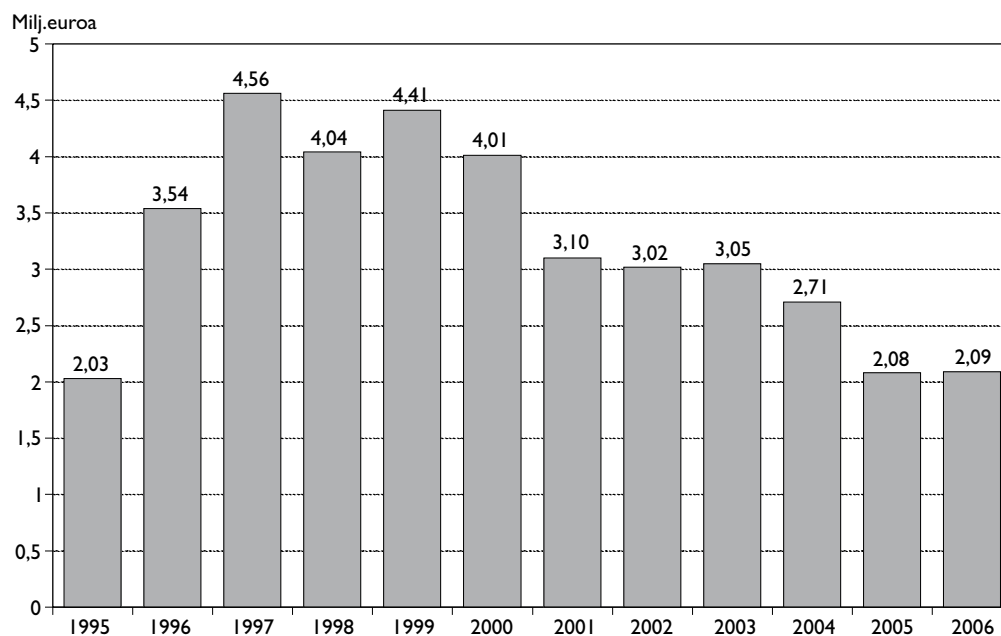
YTY-töiden kustannukset

YTY-töiden kokonaiskustannukset vuosien 1995–2006 aikana ovat olleet yhteensä 50,7 miljoonaa euroa (liite 4). Ne muodostuvat seuraavasti:

- palkkauskulut 38,7 miljoonaa euroa
- oheiskulut 12,0 miljoonaa euroa

YTY-töiden **palkkauskulut** on katettu pääasiassa työvoimatoimistojen myöntämistä palkkaperusteisista työllisyysmäärärahoista.

Oheiskulut muodostuvat työntekijöihin kohdistuvista kuluista, työkohteiden kone- ja materiaalikuluista sekä YTY-töiden hallinnointikuluista. Ne on katettu työvoimatoimistojen, kuntien, ympäristöministeriön sekä muiden yhteistyökumppaneiden myöntämistä varoista. Oheiskuluissa ei ole huomioitu Lapin ympäristökeskukselle YTY-töiden hallinnoinnista aiheutuneita kuluja, jotka katettiin vuoteen 2000 saakka ympäristökeskuksen yleishallintokuluista.

Kuvio 8. YTY-töiden palkkauskulut vuosina 1995–2006.

Työkohteet

YTY- töitä on tehty vuosien kuluessa jokaisessa Lapin läänin kunnassa. Työkohteet ovat sijoittuneet tasaisesti eri puolille läänää painottuen voimakkaimmin työttömyyden vaivaamille alueille. Suosituimpina ovat olleet ulkoiluun ja virkistyskäyttöön sekä kulttuuriympäristön hoitoon liittyvien töiden tekeminen.

Vuosien 1996–2006 aikana YTY-töinä on mm.:

• raivattu apajapaikkoja	251 ha
• tehty ravintoketjukunnostusta (roskakalan pyynti)	336 tn
• niitetty vesikasvustoa	1 417 ha
• purettu maisemaa rumentavia rakennuksia	329 kpl
• tehty maisemanhoitoravauksia	4 731 ha
• kunnostettu vanhoja rakennuksia	1 122 kpl
• rakennettu ja kunnostettu laavuja ja kotia	545 kpl
• rakennettu laitureita, telarantoja ja veneenlaskuluiskia	153 kpl
• rakennettu lintutorneja	44 kpl
• rakennettu ja kunnostettu luontopolkuja	44 kpl
• rakennettu nuotiopaikkoja	139 kpl
• rakennettu ja kunnostettu pitkospuita	84 km
• rakennettu ja kunnostettu ulkoilu- ja retkeilyreittejä	8 070 km
• rakennettu puuvajoja, käymälöitä ym. rakenteita	665 kpl
• rakennettu ja kunnostettu jätteenkeräyspaikkoja	226 kpl
• kerätty romuautoja	1 391 tn

5 Yhteenveto

YTY-työvuosi 2006 päättyi mukavissa ja työntäyteisissä merkeissä niin kuin aina ennenkin. Töitä ja määrärahoja riitti lähes joka kuntaan, joka on positiivinen suuntaus, kun vertaa siihen, mihin suuntaan on menty viime vuosina. Pitkästä aikaa määrärahoja ja työllistämisvuosia oli enemmän kuin edellisenä YTY-työvuonna. Tämä antaa hieman toivoa tulevasta, että nämä arvokkaat työt voisivat vielä jatkaa työllistäen työttömyyden rasittamia kuntia. Tietenkään ei ylletä lähellekään parhaita vuosia, mutta jos kyettäisiin pitämään nykyinen suuntaus, töitä voitaisiin jatkaa vielä useiden vuosien ajan.

Näille töillehän kyllä löytyy kysyntää ja tarvetta. Matkailu, viihtyisyys ja turvallisuus ovat tärkeitä osa-alueita, kun puhutaan YTY-töistä. Maisemanhoitorauhaus kaunistaa kuntien maisemanäkymiä ja parantaa liikenneturvallisuutta teiden varsilla ja risteyksissä. Kodat, laavut, tulistelupaikat ja erilaiset ulkoilureitit parantavat kuntien matkailua ja tekevät niistä myös miellyttävämpiä paikkoja kuntien asukkaillekin. Kukapa ei pitäisi kahvistelutauosta tai makkaranpaistosta hiihto- tai patikointiretken lomassa.

Aikaisempaa pidemmät lämpimät ja lumettomat kaudet mahdollistavat YTY-töiden tekemisen myöhäiseen syksyyn ja alkutalveen. Toisaalta ilmaston muuttuminen näyttää lisäävän esimerkiksi tykkyvahinkoja, mikä lisää työtä ympäristön hoidossa.

LÄHTEET

Kuntien vuoden 2006 YTY-vuosiraportit

YTY-töiden kustannuksia (euroa) Lapissa vuonna 2006

Kunta	Työvoima		Palkkakulut		Kuntien saama laskennallinen verotulo*	Oheiskulut				Kaikki kulut yhteensä	Vuosi-kustannus/työntekijä
	Työntekijöitä yhteensä	Työllisyysvuosia	Palkkakulut (ilman sivukuluja)	Palkkaus-kulut (sivukuluneen)		Kuntien maksamat oheiskulut	Työvoimatoimistojen maksamat oheiskulut	Muiden maksamat oheiskulut	Oheiskulut yhteensä		
Enontekiö	36	12,0	211 952	259 261	40 801	12 050	42 415	1 100	55 565	314 826	21 605
Inari	10	4,3	81 075	98 893	15 404	36 690	14 438	2 939	54 067	152 960	22 998
Kemi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kemijärvi	30	8,9	135 807	166 097	25 803	29 238	28 353	0	57 591	223 688	18 663
Keminmaa	8	3,2	53 933	66 007	10 517	8 726	6 694	0	15 420	81 427	20 627
Kittilä	13	4,8	88 483	108 085	16 812	22 682	16 213	600	39 495	147 580	22 518
Kolari	14	4,7	94 473	115 342	18 422	15 140	21 397	350	36 887	152 229	24 541
Muonio	8	3,1	53 979	65 739	10 256	5 570	7 164	3 540	16 274	82 013	21 206
Pelkosenniemi	23	8,2	122 939	150 482	24 588	22 803	30 096	11 640	64 539	215 021	18 351
Pello	18	6,1	116 643	142 470	22 454	15 214	24 379	11 125	50 718	193 188	23 356
Posio	15	6,0	101 374	124 027	19 261	0	22 808	9 390	32 198	156 225	20 671
Ranua	10	4,3	82 506	100 714	15 470	6 200	16 438	14 094	36 732	137 446	23 422
Rovaniemi	8	6,6	52 244	63 890	9 926	19 142	12 654	0	31 796	95 686	9 680
Salla	21	8,4	163 560	200 828	31 076	28 962	36 103	7 084	72 149	272 977	23 908
Savukoski	17	7,7	115 268	140 946	22 765	9 665	28 189	405	38 259	179 205	18 305
Simo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sodankylä	9	4,1	75 040	91 578	14 633	26 707	18 315	405	45 427	137 005	22 336
Tervola	6	2,5	36 965	45 061	7 023	10 490	6 046	0	16 536	61 597	18 024
Tornio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utsjoki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ylitornio	24	8,6	126 598	154 615	23 421	9 844	16 004	30 890	56 738	211 353	17 978
LAP**	1	1,0	23 176	28 205	4 403	42 140	0	23 983	66 123	94 328	28 205
YHTEENSÄ	271	105	1 736 015	2 122 240	333 036	321 263	347 706	117 545	786 514	2 908 754	20 309

* Kuntien verotulo on laskettu kertomalla kuntaan maksettu palkkatulo kunnan tuloveroprosentilla.

** Lapin ympäristökeskuksen työntekijät on työllistetty Rovaniemen kaupungin työvoimatoimiston kautta.

YTY-seurannassa käytössä olevat työlajit ja tarkenteet

Työlaji nro	Työlaji	Tarken- ne nro	Tarkenne	Yksikkö
I	Vesistöjen hoito	101	- apajapaikkojen raivaus	ha
		102	- järvien syvyyskartoitus	kpl
		103	- kalan istutukset	kpl
		104	- kalastuksen valvonta	-
		105	- koekalastus	-
		106	- koskien kunnostus	m
		107	- kutusorakot	kpl
		108	- pyydysten valmistus	kpl
		109	- rantojen raivaus	ha
		110	- ravintoketjun kunnostus (roskakalan pyynti)	kg
		111	- vesikasvuston niitto	ha
		112	- muu vesistöjen hoidon työ	-
2	Kulttuuriympäristön hoito	201	- maisemaa rumentavien rakennusten purku	kpl
		202	- maisemanhoitoraivaus	ha
		203	- polttopuiden sahaus/raivausjätteen haketus	m ³
		204	- putki- ja sähkölinjojen maisemointi	m ²
		205	- sora- ja kivilaitteiden maisemointi	kpl
		206	- vanhojen rakennusten ja rakenteiden kunnostus	kpl
		207	- maitolaitureiden rakentaminen	kpl
		208	- maitolaitureiden kunnostus	kpl
		209	- muu kulttuuriympäristön hoidon työ	-
3	Ulkoilu ja virkistyskäyttö	301	- laavujen/kotien rakentaminen	kpl
		302	- laavujen/kotien kunnostus	kpl
		303	- laiturit, telarannat, veneenlaskuluiskat	kpl
		304	- lintutornien rakentaminen	kpl
		305	- lintutornien kunnostus	kpl
		306	- luontopolkujen rakentaminen	km
		307	- luontopolkujen kunnostus	km
		308	- matkailun aiheuttamat maisemavauriot	-
		309	- nuotiopaikkojen rakentaminen	kpl
		310	- nuotiopaikkojen kunnostus	kpl
		311	- opastustaulut	kpl
		312	- opasteviitat / reittimerkit	kpl
		313	- postilaatikkokatokset	kpl
		314	- uimarantojen rakentaminen	kpl
		315	- uimarantojen kunnostus	kpl
		316	- ulkoilu- ja retkeilyreittien rakentaminen	km
		317	- ulkoilu- ja retkeilyreittien kunnostus	km
		318	- puuvajat, käymälät ym. rakenteet	kpl
		319	- pitkospuiden rakentaminen	km
		320	- pitkospuiden kunnostus	km
		321	- parkkipaikkojen rakentaminen	kpl
		322	- parkkipaikkojen kunnostus	kpl

Työlaji nro	Työlaji	Tarken- ne nro	Tarkenne	Yksikkö
		323	- siltojen rakentaminen	kpl
		324	- siltojen kunnostus	kpl
		325	- näköalatornit/-teranssit	kpl
		326	- linja-autopysäkkien rakentaminen	kpl
		327	- linja-autopysäkkien kunnostus	kpl
		328	- aitarakenteet	m
		329	- ampumaratojen kunnostus	kpl
		330	- muu ulkoilu ja virkistyskäytön työ	-
4	Jätehuolto	401	- jätteen keräys	kg
		402	- jätteenkeräyspaikat	kpl
		403	- romuautojen keräys	tn
		404	- metalliromun keräys	tn
		405	- muu jätehuollon työ	-
5	Luonnonsuojelu	501	- lintuvesien hoito	ha
		502	- perinnebiotooppien hoito	ha
		503	- pesimä- ja ruokintapaikkojen rakentaminen	kpl
		504	- riistanhoito	ha
		505	- uhanalaisten kasvien ja eläinten elinympäristön hoito	ha
		506	- pienpetopyydykset	kpl
		507	- muu luonnonsuojelun työ	-
6	Suunnittelu ja työn- johto	601	- suunnittelu	-
		602	- työnjohto	-
7	Koulutus	701	- koulutuspäivät	-
8	Lomat	801	- vuosilomat	-
		802	- lomarahavapaat	-
		803	- sairaslomat	-
		804	- muu palkallinen vapaa	-

Vuonna 2006 tehdyt YTY-työt työlajeittain ja tarkenneittain

		Kohteita	Työmäärä	
Vesistöjen hoito	- apajapaikkojen raivaus	1	0,8	ha
	- koekalastus	7	500	kg
	- pyydysten valmistus	1	12	kpl
	- rantojen raivaus	2	3,7	ha
	- ravintoketjun kunnostus (roskakalan pyynti)	3	3 713	kg
	- vesikasvuston niitto	5	217	ha
	- muu vesistöjen hoidon työ	5		
Kulttuuriympäristön hoito	- maisemaa rumentavien rakennusten purku	3	3	kpl
	- maisemanhoitoraivaus	61	437	ha
	- polttopuiden sahaus/raivausjätteen haketus	7	403	m³
	- vanhojen rakennusten ja rakenteiden kunnostus	11	18	kpl
	- muu kulttuuriympäristön hoidon työ	5		
Ulkoilu ja virkistyskäyttö	- laavujen/kotien rakentaminen	14	18	kpl
	- laavujen/kotien kunnostus	1	1	kpl
	- laiturit, telarannat ja veneenlaskuluiskat	7	10	kpl
	- lintutornien rakentaminen	1	1	kpl
	- luontopolkujen rakentaminen	3	17,7	km
	- luontopolkujen kunnostus	2	8,2	km
	- nuotiopaikkojen rakentaminen	1	1	kpl
	- opastustaulut	4	30	kpl
	- opasteviitat/reittimerkit	8	3 670	kpl
	- postilaatikkokatokset	2	32	kpl
	- uimarantojen kunnostus	3	3	kpl
	- ulkoilu- ja retkeilyreittien rakentaminen	14	324	km
	- ulkoilu- ja retkeilyreittien kunnostus	18	563	km
	- puuvajat, wc:t ym. rakenteet	8	14	kpl
	- pitkospuiden kunnostus	4	1,8	km
	- siltojen rakentaminen	9	14	kpl
	- siltojen kunnostus	3	10	kpl
	- linja-autopysäkkien rakentaminen	3	23	kpl
	- aitarakenteet	18	3 751	m
	- ampumaratojen kunnostus	1	1	kpl
	- muu ulkoilu ja virkistyskäytön työ	21		
Jätehuolto	- jätteen keräys	3	3 500	kg
	- jätteenkeräyspaikat	2	6	kpl
	- muu jätehuollon työ	2		
Luonnonsuojelu	- perinnebiotooppien hoito	2	27	ha
	- pienpetopyydykset	1	20	kpl
	- muu luonnonsuojelun työ	2		

YTY-töiden kustannuksia (euroa) Lapissa vuosina 1995–2006

Vuosi	Työ- voima		Palkkakulut			Oheiskulut			Kaikki kulut yhteen- sä
	Työn- teki- jöitä yh- teensä	Työl- lisyys- vai- kut- us vuosia	Palkka- kulut (ilman sivu- kuluja)	Kaikki palkkaus- kulut (sivuku- luineen)	Kuntien saama lasken- nallinen verotulo*	Kuntien maksamat oheis- kulut	Muiden maksamat oheis- kulut	Oheis- kulut yhteensä	
1995	395	158	1 609 558	2 031 710	294 598	Oheis- kulutiedot puuttuvat			2 031 710
1996	512	206	2 814 815	3 535 476	514 083	420 190	442 288	862 478	4 397 954
1997	669	263	3 644 081	4 561 986	663 217	525 053	841 501	1 366 554	5 928 540
1998	739	220	3 237 245	4 042 536	598 323	521 039	673 895	1 194 934	5 237 470
1999	639	256	3 532 854	4 412 947	656 516	507 928	915 447	1 423 375	5 836 322
2000	616	229	3 218 564	4 014 026	603 200	453 182	840 218	1 293 400	5 307 426
2001	447	164	2 509 859	3 102 287	470 600	347 220	654 381	1 001 601	4 103 888
2002	408	157	2 429 419	3 020 426	457 605	394 532	643 503	1 038 035	4 058 461
2003	416	155	2 444 517	3 049 495	465 809	435 889	752 470	1 188 359	4 237 854
2004	315	126	2 135 188	2 705 163	407 087	407 932	566 214	974 146	3 679 309
2005	333	97	1 683 474	2 108 065	321 894	377 755	469 059	846 814	2 954 879
2006	271	105	1 736 015	2 122 240	333 036	321 263	465 251	786 514	2 908 754
Yh- teensä	5 760	2 136	30 995 589	38 706 357	5 785 968	4 711 983	7 264 227	11 976 210	50 682 567

* Kuntien verotulo on laskettu kertomalla kuntaan maksettu palkkatulo kunnan tuloveroprosentilla.
Eräiden kuntien oheiskulutiedot ovat puutteellisia.

Julkaisija	Lapin ympäristökeskus	Julkaisu-aika Toukokuu 2007		
Tekijä(t)	Ville Salmela			
Julkaisun nimi	YTY-työt Lapissa vuonna 2006. Raportti			
Julkaisusarjan nimi ja numero	Lapin ympäristökeskuksen raportteja 1/2007			
Julkaisun teema				
Julkaisun osat/ muut saman projektin tuottamat julkaisut	Julkaisu on saatavana myös internetistä: www.ymparisto.fi/lap			
Tiivistelmä	<p>Ympäristön suojelua ja hoitoa edistäviä työllistämistöitä eli ns.YTY-töitä on toteutettu Lapissa vuodesta 1994 lähtien.Toiminta perustuu ympäristöministeriön asettaman työryhmän mietintöön (30.5.1993).YTY-töillä voidaan vaikuttaa erityisesti syrjäseutujen työllisyystilanteeseen sekä ympäristön laatuun.Töiden toteuttamisessa työministeriön, ympäristöministeriön ja kuntien rahoituspäätöksillä on keskeinen merkitys.</p> <p>Lapissa YTY-töiden pääorganisoijana toimii ympäristökeskus, joka toteuttaa Lapin TE-keskuksen ja muiden yhteistyökumppanien myöntämin varoin vesistöjen ja kulttuuriympäristön hoitoon, ulkoiluun ja virkistyskäyttöön, jätehuoltoon sekä luonnonsuojeluun liittyviä töitä.Työkohteet valitaan yhteistyössä kuntien ja työviranomaisten kanssa. Kohteiden valintaan vaikuttavat niiden yleishyödyllisyys sekä positiiviset vaikutukset alueen ympäristöön ja elinkeinoelämään.</p> <p>YTY-työt on koettu erittäin käyttökelpoiseksi työllistämismuodoksi Lapin syrjäisillä, työttömyyden vaivaamilla alueilla. Lapin ympäristökeskus on työllistänyt YTY-töiden kautta 5 760 pitkäaikaistyötöntä.Töiden työllistämisaikutus on ollut yhteensä 2 136 henkilötyövuotta ja kokonaiskulut lähes 51 miljoonaa euroa.YTY-töillä luodaan määräaikaista työpaikkoja, jotka voivat vaikuttavaa pysyvien työpaikkojen syntymiseen.Työllistamisestä aiheutuvien taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten lisäksi YTY-töillä on selkeä positiivinen merkitys kylien elinvoimaisuuteen ja asuttuna säilymiseen, alueiden käyttökelpoisuuteen sekä ympäristön viihtyisyyteen. Tämä osaltaan parantaa alueiden matkailuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia.</p>			
Asiasanat	ympäristö, ympäristöhoito, työllisyys, Lappi			
Rahoittaja/ toimeksiantaja				
	ISBN 978-952-11-2592-8 (nid.)	ISBN 978-952-11-2593-5 (PDF)	ISSN 1796-1971 (pain.)	ISSN 1796-198X (verkkokj.)
	Sivuja 31	Kieli suomi	Luottamuksellisuus julkinen	Hinta (sis.alv 8 %) -
Julkaisun myynti/ jakaja	Lapin ympäristökeskus PL 8060, 96101 Rovaniemi puh. kirjasto 020 490 6729			
Julkaisun kustantaja	Lapin ympäristökeskus			
Painopaikka ja -aika	Helsingin yliopistopaino, Helsinki 2007			

<i>Almmustahtti</i>	Lapin ympäristökeskus			<i>Almmustahttináigi</i> Miessemánnu
<i>Dahkki(t)</i>	Ville Salmela			
<i>Prentosa namma</i>	YTY-työt Lapissa vuonna 2006. Raportti (YTY-barggut Lappis jagis 2006. Raporta)			
<i>Prentosa namma ja nummir</i>	Lapin ympäristökeskuksen raportteja 1 / 2007			
<i>Prentosa Temá</i>				
<i>Prentosa oasit / eará seammá prošeavtta prentosat</i>				
<i>Čoahkkáigeassu</i>	<p>Birassuodjaleami ja dikšuma ovddideaddji barggolašvuodabarggut, nuppiid sániiguin YTY-barggut leat ollašuttot Sámis jagi 1994 rájes. Doaibman vuodđuduvvá birasministeriija ásahan barggojavkkku smiehttamuššii (30.5.1993). YTY-bargguin sáhtta váikkuiht erenomážit boaittobeale guovlluid barggolašvuodadillái sihke birrasa kvalitehtai. Bargguid ollašuttimis bargoministeriija, birasministeriija ja gielddaid ruhtadanmearrádusain lea guovddáš mearkkašupmi.</p> <p>Sámis YTY-bargguid válldoorganiserejeaddjin doaibmá birasguovddáš, gii ollašuttá Lappi BE-guovddáša ja eará ovttasbargoguimmiid miedihán váriiguin čázádaga ja kulturbirrasa dikšumii, olgun lihkaheapmái ja lustageavaheapmái, ruskafuolahussii sihke luonddusuodjaleapmái gullevaš bargguid. Bargočuožáhagat válljejuvvojit ovttasbarggu gielddaiguin ja bargovirgeoapmahaččaiguin. Čuožáhagaid válljemii váikkuiht daid oktasašávki ja posiitiivvalaš váikkuiht guovllu birrasii ja ealáhuseallimii.</p> <p>YTY-barggut leat vásihuvvon erenomáš anolaš barggolašvuodahápmiin Sámi boaittobeale, bargguhisvuoda váivvidan guovlluin. Lappi birasguovddáš lea addán barggu YTY-bargguid bokte badjel 5 760 guhkes áigge bargguheapmái. Bargguid barggolašvuodaváikkuiht leamašan oktiibuot badjel 2 136 bargibargojagi ja ollesgolut sullii 51 miljovna euro. YTY-bargguin addojit mearreáigásaš bargosajit, mat YTY-bargguin addojit mearreáigásaš bargosajit, mat sáhttet váikkuiht bissovaš bargosajiid šaddamii. Barggu ordnema dagahan ekonomalaš ja sosiálalaš váikkuiht lassin YTY-bargguin lea čielga posiitiivvalaš mearkkašupmi giliid eallinfápmui ja seailumii ássojuvvon guovlun, guovlluid vuogasvuhtii sihke birrasa guoibmáivuhtii. Dát bealistis buorida guovlluid turismaealáhusaid doaibmanvejolašvuodaid.</p>			
<i>Guovddášáššit</i>	biras, birrasadikšun, barggolašvuodta, Lappi			
<i>Ruhtadeaddji/ doaidmaaddi</i>				
	ISBN 978-952-11-2592-8(njadd./čadn.)	ISBN 978-952-11-2593-5 (PDF)	ISSN 1796-1971 (prent.)	ISSN 1796-198X (internetpr.)
	<i>Siidut</i> 31	<i>Giella</i> suomagiella	<i>Luhtolašvuodta</i> Almmolaš	<i>Haddi (sistt. álv 8 %)</i> -
<i>Prentosa vuovdin/ juohkki</i>	Lapin ympäristökeskus PL 8060, 96101 Rovaniemi telefon. 020 490 6729, fáksa (016) 310 340			
<i>Prentosa goasttedeaddji</i>				
<i>Prentenbáiki ja áigi</i>	Helsingin yliopistopaino, Helsinki 2007			

LAPIN
YMPÄRISTÖKESKUS

Lapin ympäristökeskus
PL 8060
96101 Rovaniemi
p. 020-690 173
e-mail: kirjaamo.lap@ymparisto.fi

ISBN 978-952-11-2592-8 (nid.)

ISBN 978-952-11-2593-5 (PDF)